

Kreditupplysningslagen och dataskyddsdirektivet

Till finansutskottet

Finansutskottet har den 16 januari 2001 beslutat att bereda konstitutionsutskottet tillfälle att avge yttrande över proposition 2000/01:50 *Kreditupplysningslagen och dataskyddsdirektivet* med motioner i de delar som berör konstitutionsutskottets beredningsområde. Fyra motioner har lämnats med anledning av propositionen.

Konstitutionsutskottet behandlar i sitt yttrande frågor om tillåten uppgift i kreditupplysning, behandling av känsliga uppgifter m.m., gallring, information till den registrerade i form av registerbesked respektive kreditupplysningskopior samt rättelse av uppgifter.

Utskottet

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås ändringar i kreditupplysningslagen (1973:1173). Förslagen syftar i första hand till att anpassa kreditupplysningslagen till EG:s dataskyddsdirektiv och personuppgiftslagen (1998:204). Regeringen anför att lagändringarna ger förstärkningar i den enskildes integritetsskydd. De innebär bl.a. följande.

- I kreditupplysningsverksamhet får uppgifter om fysiska personer samlas in endast för kreditupplysningsändamål.
- Personuppgiftslagens grundläggande krav på behandling av personuppgifter skall gälla också i kreditupplysningsverksamhet.
- Bestämmelserna om begränsningar för behandling av känsliga uppgifter anpassas till EG:s dataskyddsdirektiv och personuppgiftslagen.
- Skyldigheten att informera i registerbesked och kreditupplysningskopior utökas.
- En allmän bestämmelse om gallring av uppgifter införs.

– Bestämmelse om rättelse av uppgifter skall omfatta inte endast felaktiga och missvisande uppgifter utan även uppgifter som annars har behandlats i strid med lagen.

Vidare görs i propositionen bedömningen att uppgifter också i fortsättningen bör få behandlas utan att den enskilde har gett sitt samtycke till behandlingen, och det föreslås en uttrycklig bestämmelse om detta.

Vissa aktuella frågor som rör kreditupplysningsverksamhet behandlas inte i propositionen. En sådan fråga gäller de problem som är förenade med att kreditupplysningar om näringsidkare får innehålla uppgifter som till viss del är osäkra. Dessa frågor övervägs inom Regeringskansliet.

De förslag till lagändringar som läggs fram i propositionen föreslås träda i kraft den 1 april 2001.

Nuvarande reglering av kreditupplysningsverksamhet

För kreditupplysningsverksamhet gäller såväl kreditupplysningslagen (1973:1173) som personuppgiftslagen (1998:204).

Kreditupplysningslagen omfattar kreditupplysningsverksamhet som innebär att någon, utom i enstaka fall, lämnar kreditupplysningar mot ersättning eller som ett led i näringsverksamhet. Lagen gäller också annan kreditupplysningsverksamhet, om den är av större omfattning.

Med kreditupplysning avses enligt kreditupplysningslagen uppgifter, omdömen eller råd som lämnas till ledning för bedömning av någon annans kreditvärdighet eller vederhäftighet i övrigt i ekonomiskt hänseende.

Kreditupplysningslagen gäller för upplysningar om såväl fysiska som juridiska personer. Lagen ställer upp vissa grundläggande krav på hur kreditupplysningsverksamhet skall bedrivas. Särskilda och strängare regler gäller för känsliga uppgifter, t.ex. uppgifter om etniskt ursprung, brott eller hälsa.

I kreditupplysningslagen görs också i många regler skillnad på om det är fråga om uppgifter om privatpersoner eller om näringsidkare. Ett sådant exempel är bestämmelserna om vad som är tillåten uppgift i en kreditupplysning. Beträffande näringsidkare ställs inte upp några särskilda begränsningar i möjligheten att använda uppgifter om betalningsförsummelser och kreditmissbruk. Anledningen till detta är att behovet av skydd för den kreditsökande har ansetts göra sig mindre starkt gällande när kreditupplysningen rör ett företag. Med hänsyn till den stora vikt som kreditupplysningar har för kreditgivningen inom näringslivet har man ansett det angeläget att upplysningarna om företag är så uttömmande som möjligt. Därför har det inom företagssektorn fått accepteras att kreditupplysningar kan innehålla uppgifter som är behäftade med ett visst mått av osäkerhet (prop.1973:155 s. 89 och 97).

Kreditupplysningsverksamhet får, med vissa undantag, bedrivas endast efter tillstånd av Datainspektionen. Datainspektionen utövar tillsyn över efterlevnaden av kreditupplysningslagen.

I kreditupplysningslagen finns bestämmelser om straff och skadestånd. Datainspektionen har också möjlighet att förelägga vite.

En generell reglering för behandling av personuppgifter finns i *personuppgiftslagen*. Genom denna lag, som trädde i kraft den 24 oktober 1998, ersattes datalagen (1973:289) och genomfördes i svensk lagstiftning Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG av den 24 oktober 1995 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter (dataskyddsdirektivet). I samband med att personuppgiftslagen infördes framhöll regeringen att ett stort antal författningar, t.ex. kreditupplysningslagen, måste anpassas till direktivet och till den nya lagen. Detta arbete skulle beredas vidare inom Regeringskansliet (prop. 1997/98:44 s. 29).

Personuppgiftslagen gäller enbart uppgifter om fysiska personer. Kreditupplysningar som avser fysiska personer utgör i regel personuppgifter i personuppgiftslagens mening. Även denna lag kan därför vara tillämplig på kreditupplysningverksamhet. Den gäller dock inte all behandling av personuppgifter, utan omfattar helt eller delvis automatiserad behandling samt behandling i manuella register.

Vid behandling av personuppgifter skall enligt personuppgiftslagen vissa grundläggande krav följas. I likhet med kreditupplysningslagen gäller strängare regler för känsliga uppgifter. Allmänt gäller som utgångspunkt för behandling av personuppgifter att den registrerade skall ha gett sitt samtycke till behandlingen.

Till skillnad från kreditupplysningslagen innehåller personuppgiftslagen inte något allmänt krav på tillstånd innan personuppgifter får behandlas. I stället bygger regleringen på anmälningsskyldighet, som är förenad med tämligen vittgående undantag. För särskilt integritetskänsliga behandlingar finns dock bestämmelser om obligatorisk anmälan för förhandskontroll.

I personuppgiftslagen finns bestämmelser om straff och skadestånd. Vidare kan tillsynsmyndigheten besluta om vitesföreläggande. Datainspektionen är tillsynsmyndighet enligt lagen (2 § personuppgiftsförordningen [1998:1191]).

Tillåten uppgift i kreditupplysning

Gällande bestämmelser

Enligt 5 § kreditupplysningslagen skall kreditupplysningverksamhet bedrivas så att den inte leder till otillbörligt intrång i personlig integritet genom innehåll i de upplysningar som förmedlas eller på annat sätt eller till att oriktiga eller missvisande uppgifter lagras eller lämnas ut.

När det gäller kreditupplysningar om fysiska personer som inte är näringsidkare föreskrivs i 7 § första stycket att sådana upplysningar inte får innehålla uppgifter om andra betalningsförsummelser än sådana som

1. har slagits fast genom en domstols eller en annan myndighets avgörande eller åtgärd eller
2. har lett till inledande av skuldsanering enligt skuldsaneringslagen (1994:334) eller till betalningsinställelse, konkursansökan eller ackord.

Den nu aktuella propositionen

Bestämmelserna i 5 § kreditupplysningslagen med allmänna krav på kreditupplysningsverksamhet bör enligt regeringens förslag inte ändras. För sådan behandling av personuppgifter som omfattas av personuppgiftslagen skall dock de grundläggande kraven i den lagen gälla. Vidare föreslår regeringen att det skall föreskrivas att uppgifter om fysiska personer får samlas in endast för kreditupplysningsändamål. Bestämmelser om datasäkerhet för uppgifter om juridiska personer föreslås också föras in i 5 §.

Motionerna

I motion 2000/01:Fi11 av Per Landgren m.fl. (kd) anförs att det är av mycket stor vikt för såväl fysiska som juridiska personer att uppgifterna i kreditupplysningsföretagens register är riktiga och inte missvisande. Det är dock av lika stor vikt att konsekvenserna står i rimlig proportion till försummelserna. Enligt motionärerna har den sänkta och schablonartade gränsen för betalningsanmärkningar hos kreditupplysningsföretagen lett till en kraftig ökning av ansökningar om rättelse. Enstaka och/eller mindre försummelser med rimliga förklaringar och förmildrande omständigheter leder för närvarande till orimligt hårda följder för den enskilde och därmed förfelar lagstiftningen sitt verkliga ändamål. Motionärerna anser att regeringen därför bör återkomma till riksdagen med förslag om hur kreditupplysningslagstiftningen kan ändras för såväl fysiska som juridiska personer så att konsekvenserna av enstaka eller mindre betalningsanmärkningar står i rimlig proportion till försummelserna.

I motion 2000/01:Fi14 av Gunnar Hökmark m.fl. (m) anförs att även näringsidkare bör ges rätt att ta ställning till ett betalningsföreläggande innan denna hamnar hos Upplysningscentralen. Motionärerna påpekar att denna rätt i dag endast är förbehållen privatpersoner. Detta bör ges regeringen till känna (*yrkande 4*).

I samma motion anförs vidare att problem med s.k. annonsskojerier har blivit allt större på senare år. Vissa företag försöker tilltvinga sig betalning genom hot om att den påstådda kunden annars kommer att hamna i Justitia med en anmärkning om att ansökan om betalningsföreläggande har getts in. Någon uppgift om vilken inställning svaranden har till ansökan anges i regel inte i kreditupplysningen. I syfte att göra kreditinformationen tydligare bör enligt motionärerna en bestämmelse införas om att den som lämnar en kreditupplysning som innehåller uppgift om att mål om betalningsföreläggande har inletts skall ange om svaranden har bestritt ansökan. Detta bör ges regeringen till känna (*yrkande 5*).

Även i motion 2000/01:Fi12 av Karin Pilsäter m.fl. (fp) yrkas att det bör ges regeringen tillkänna att den som lämnar en kreditupplysning som innehåller uppgift om att mål om betalningsföreläggande har inletts skall ange om svaranden bestritt ansökan (*yrkande 2*).

Proposition 2000/01:33 om behandling av personuppgifter inom skatt, tull och exekution

I proposition 2000/01:33 *Behandling av personuppgifter inom skatt, tull och exekution*, som rör bl.a. ny författningsreglering för behandling av personuppgifter inom kronofogdemyndigheternas verksamhet, föreslår regeringen att sekretessen skall stärkas för den exekutiva verksamheten genom att det nuvarande raka skaderekvisitet ersätts av ett omvänt skaderekvisit. Sekretess föreslås därmed gälla i mål eller ärende angående utsökning och indrivning samt i verksamhet enligt lagen (1986:436) om näringsförbud, för uppgift om enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller honom närstående lider skada eller men. Enligt förslaget skall sekretessen dock inte gälla uppgift om förpliktelse som avses med den sökta verkställigheten i ett pågående mål och inte heller beslut i ett mål eller ärende. Uppgifter om förpliktelse i ett avslutat mål skall heller inte omfattas av sekretess om den enskilde har ytterligare mål eller ärende registrerat hos kronofogdemyndigheten och uppgiften inte är äldre än två år.

Vidare föreslår regeringen att motsvarande sekretess skall gälla, i en myndighets verksamhet som avser förande eller uttag ur utsöknings- och indrivningsdatabasen enligt lagen (2001:000) om behandling av uppgifter i kronofogdemyndigheternas verksamhet, för uppgifter som har tillförts databasen.

Regeringen föreslår också att ett kreditupplysningsföretag som har hämtat in en uppgift om förpliktelse i ett pågående mål från kronofogdemyndigheternas utsöknings- eller indrivningsdatabas skall gallra uppgiften, när den inte längre omfattas av undantaget från sekretess.

I skälen för sitt förslag anför regeringen att det i vissa fall inte är lämpligt från integritetssynpunkt att uppgifter om t.ex. en betalningsförsening är allmänt tillgängliga hos kronofogdemyndigheterna. Det gäller framför allt de fall där rättelse inte kan ske, men där omständigheterna är sådana att det är olyckligt att uppgiften lämnas ut. Regeringen påpekar att det många gånger är fråga om förstagångsgäldenärer och att det ofta rör sig om små belopp. Många gånger är det också fråga om direkt verkställbara offentligrättsliga fordringar.

Regeringen konstaterar att det finns olika metoder för att hindra att uppgifter, när det inte är önskvärt, lämnas ut till exempelvis kreditupplysningsföretag. Som exempel nämns gallring eller blockering av uppgifterna. Regeringen anför att det dock finns nackdelar med dessa metoder. Problemet bör i stället lösas genom att uppgifterna omfattas av sekretess. För uppgifter i mål som är pågående finns dock enligt regeringens mening inte skäl att låta uppgifterna omfattas av sekretess. Sekretess bör i princip gälla först i och med att betalning sker och målet därigenom är avslutat. Regeringen anför vidare att uppgifterna om att en person är registrerad hos kronofogdemyndigheterna dock i vissa fall har ett sådant allmänt intresse att det kan finnas skäl att göra undantag från den föreslagna sekretessen för uppgifter i ett avslutat mål. Enligt regeringens mening måste en avvägning göras mellan hänsynen till den personliga integriteten och intresset av en effektiv kreditupplysningsverksamhet.

Regeringen anser att övervägande skäl talar för att om en person vid ett enstaka tillfälle registreras hos kronofogdemyndigheten bör sekretess gälla för uppgiften. Uppgiften bör därmed inte få användas för kreditupplysning när skulden har betalats. Om däremot ansökan om verkställighet görs i mer än ett fall under en tvåårsperiod får enligt regeringens mening uppgifter om tidigare skulder anses vara nödvändiga, adekvata och relevanta för kreditupplysningsverksamhet. Uppgifterna om förpliktelse i fråga bör efter att detta inträffat inte omfattas av det föreslagna sekretessskyddet.

Vidare framhåller regeringen att ett av ändamålen med förslaget om att införa sekretess i mål som inte längre pågår är att enskilda i vissa fall skall skyddas mot att uppgifter om dem hos kronofogdemyndigheterna görs allmänt tillgängliga. För att förslaget i det avseendet skall få den avsedda effekten bör de aktuella uppgifterna enligt regeringens mening inte längre få användas i kreditupplysningsverksamhet. Regeringen anser därför att uppgifter som efter att de har lämnats till ett kreditupplysningsföretag inte längre är undantagna från sekretess skall gallras hos företaget.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vill inledningsvis framhålla att det för såväl enskilda som kreditgivare finns ett behov av en effektiv kreditupplysningsverksamhet. Sådan verksamhet får dock inte medföra otillbörliga intrång i den personliga integriteten eller skada på grund av att felaktiga eller missvisande uppgifter sprids. En rimlig avvägning mellan nämnda intressen måste därför avspeglas i reglerna i kreditupplysningslagen. Utskottet konstaterar att regeringens förslag till ändring av 5 § nämnda lag innebär en ytterligare förstärkning av integritetsskyddet och tillstyrker förslaget.

I motion 2000/01:Fi11 anfördes att konsekvenserna av enstaka och mindre betalningsanmärkningar måste stå i rimlig proportion till försummelserna. Som redovisats ovan föreslår regeringen i proposition 2000/01:33 ändrade bestämmelser för sekretess inom exekutionsväsendet. De föreslagna ändringarna innebär bl.a. att uppgifter om enskilds personliga och ekonomiska förhållanden, t.ex. om en betalningsförsening, som huvudregel inte kommer att lämnas ut till kreditupplysningsföretag när den aktuella skulden har betalats. Som förutsättning gäller att det skall vara fråga om en enstaka förseelse. I samma proposition föreslår regeringen också en ändring i kreditupplysningslagen som innebär att uppgifter, som efter att de lämnats till kreditupplysningsföretag inte längre är undantagna från nämnda sekretess, skall gallras hos företaget. Enligt utskottets mening synes vad som anfördes i motion 2000/01:Fi11 därmed i huvudsak vara tillgodosett vad avser fysiska personer. Motionen avstyrks i övrigt.

När det gäller vad som anfördes i motionerna Fi12 (*yrkande 2*) och Fi14 (*yrkandena 4 och 5*) om att det i kreditupplysning om näringsidkare skall framgå huruvida denne har bestritt en ansökan om betalningsföreläggande, vill utskottet framhålla att det inte kan vara ändamålsenligt för en väl fungerande kreditupplysningsverksamhet att gällande reglering utnyttjas för andra syften

än att samla information om någons vederhäftighet i kredithänseende. Vid finansutskottets offentliga utfrågning den 15 februari 2001 om problem i kreditupplysningsverksamheten framkom att man inom Regeringskansliet arbetar med att ta fram ett beredningsunderlag för att belysa de frågor som tas upp i de nämnda motionerna. Enligt utskottets mening finns det även i fråga om näringsidkare ett behov av att i detta sammanhang uttrycka vad som utgör relevant och därmed tillåten information i en kreditupplysning. En uppgift i en kreditupplysning om att ansökan om betalningsföreläggande har gjorts beträffande en näringsidkare bör kompletteras med dennes inställning till ansökan, om vederbörande har uttryckt en sådan.

Känsliga uppgifter m.m.

Bakgrund

Kreditupplysningslagen

I 6 § första stycket kreditupplysningslagen sägs att uppgifter om en persons ras, etniska ursprung, politiska uppfattning, religiösa eller filosofiska övertygelse eller sexualliv inte får samlas in, lagras eller lämnas ut i kreditupplysningsverksamhet.

Vidare sägs i andra stycket att uppgifter om sjukdom, hälsotillstånd eller liknande inte utan medgivande av Datainspektionen får samlas in, lagras eller lämnas ut i kreditupplysningsverksamhet. Detsamma gäller uppgifter om att någon misstänks eller har dömts för brott eller har avtjänat straff eller undergått någon annan påföljd för brott eller har varit föremål för någon åtgärd enligt socialtjänstlagen (1980:620), lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga, lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall, lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård, lagen (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård, lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, 11–14 §§ polislagen (1984:387), lagen (1976:511) om omhändertagande av berusade personer m.m. eller utlänningslagen (1989:529).

Datainspektionen får enligt tredje stycket lämna medgivande endast om det finns synnerliga skäl.

Dataskyddsdirektivet

Enligt artikel 8.1 i dataskyddsdirektivet gäller som huvudregel att medlemsstaterna skall förbjuda behandling av personuppgifter som avslöjar ras eller etniskt ursprung, politiska åsikter, religiös eller filosofisk övertygelse, medlemskap i fackförening samt uppgifter som rör hälsa och sexualliv.

I artikel 8.5 sägs att behandling av uppgifter om lagöverträdelser, brottmålsdomar eller säkerhetsåtgärder får utföras endast under kontroll av en myndighet eller – om lämpliga skyddsåtgärder finns i nationell lag – med förbehåll för de ändringar som medlemsstaterna kan tillåta med stöd av nationella bestämmelser som innehåller lämpliga och specifika skyddsåtgärder. Ett

fullständigt register över brottmålsdomar får dock föras endast under kontroll av en myndighet.

Personuppgiftslagen

Bestämmelserna i artikel 8.1 och 8.5 dataskyddsdirektivet har sin motsvarighet i 13 § respektive 21 § personuppgiftslagen.

Propositionen

Regeringen föreslår att uppgift om hälsa och medlemskap i fackförening inte skall få behandlas i kreditupplysningsverksamhet. Vidare föreslås att de särskilda reglerna i kreditupplysningslagen om behandling av uppgifter om åtgärder enligt främst det socialrättsliga regelsystemet tas bort. Möjligheten att behandla uppgifter om brott m.m. föreslås också anpassas till dataskyddsdirektivet och personuppgiftslagen.

I skälen för sitt förslag anför regeringen att begränsningar för behandlingen av känsliga uppgifter utgör bestämmelser av sådan vikt för kreditupplysningsverksamhet att de även i fortsättningen bör finnas i kreditupplysningslagen. Det gäller även uppgifter om brottmålsdomar m.m.

Regeringen konstaterar att bestämmelserna i 6 § kreditupplysningslagen om känsliga uppgifter inte är helt i samklang med direktivets bestämmelser. Till skillnad från direktivet finns inte något allmänt förbud mot behandling av uppgifter om hälsa. Inte heller innehåller 6 § någon begränsning för uppgifter om medlemskap i fackförening. Vidare finns i direktivet inte förbud mot behandling av uppgifter om åtgärder enligt socialtjänstlagen och liknande. Därutöver skiljer sig bestämmelsen om brottmålsdomar m.m. i 6 § från motsvarande reglering i dataskyddsdirektivet och personuppgiftslagen.

När det gäller uppgift om åtgärd enligt socialtjänstlagen m.m. anför regeringen att dataskyddsdirektivet är ett harmoniseringsdirektiv och inte medger att medlemsstaterna föreskriver förbud mot behandling av andra kategorier av personuppgifter än dem i artikel 8. Det är enligt regeringen alltså inte möjligt att införa ett absolut förbud mot behandling av uppgifter om att någon har varit föremål för en åtgärd med stöd av socialtjänstlagen, lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga m.fl. lagar. Regeringen anför att det inte heller går att ha kvar det allmänna förbudet i 6 § kreditupplysningslagen i vad gäller sådana uppgifter. Regeringen föreslår därför att förbudet upphävs.

Regeringen påpekar att *Lagrådet* har framhållit att ett upphävande av förbudet innebär en försvagning av den enskildes integritetsskydd och att det inte kommer att finnas någon direkt tillbakahållande faktor i hanteringen av uppgifterna om behandlingen släpps fri.

Regeringen anför att de aktuella uppgifterna dock i stor utsträckning är sekretessbelagda hos socialnämnderna. Visserligen torde det i allmänhet inte möta något hinder för ett kreditupplysningsföretag att få tillgång till förvaltningsdomstolarnas avgöranden i de fall socialnämndens beslut överklagas. Enligt regeringens bedömning lär de aktuella uppgifterna emellertid sällan ha någon självständig betydelse i kreditupplysningssammanhang. En kreditgi-

vare kan som regel få tillräckliga uppgifter om den omfrågades kreditvärdighet utan att uppgifter om åtgärder enligt t.ex. socialtjänstlagen behöver anges. Det kan enligt regeringens uppfattning mot den bakgrunden ifrågasättas om kraven på t.ex. nödvändighet, adekvans och relevans är uppfyllda. Regeringen påpekar att uppgifterna inte får behandlas om dessa grundläggande krav inte är uppfyllda. I vissa fall kan dessutom andra bestämmelser göra att en sådan uppgift inte får behandlas eller att den får behandlas först efter medgivande. Vidare anför regeringen att den omständigheten att någon har varit föremål för åtgärd enligt någon av de angivna lagarna ibland kan utgöra en uppgift om administrativt frihetsberövande. I så fall skall uppgiften enligt regeringens förslag inte få behandlas utan Datainspektionens medgivande. Regeringen påpekar också att en åtgärd enligt den sociala lagstiftningen ibland kan anses utgöra en uppgift om hälsa. En sådan uppgift får över huvud taget inte behandlas.

Regeringen anför att den på lämpligt sätt kommer att följa utvecklingen.

Motionerna

I motion 2000/01:Fi12 av Karin Pilsäter m.fl. (fp) anføres att det framgår att regeringen inte känner sig övertygad om att upphävandet av förbudet mot behandling av uppgifter om åtgärder enligt socialtjänstlagen och vissa andra lagar inte kan leda till integritetsproblem, eftersom man säger sig vilja på lämpligt sätt följa utvecklingen. Motionärerna anser det mycket angeläget att integritetsaspekterna bevakas och vill därför ytterligare poängtera vikten av att regeringen mycket noga följer utvecklingen i dessa avseenden. Detta bör ges regeringen till känna (*yrkande 1*).

I motion 2000/01:Fi13 av Rolf Kenneryd m.fl. (c) anføres att förslaget att upphäva förbudet mot behandling av uppgifter om att någon varit föremål för åtgärder med stöd av socialtjänstlagen eller lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade innebär en försvagning av enskilda människors integritetsskydd. Denna försvagning är enligt motionärerna felaktig ur ett mänskligt perspektiv och dessutom omotiverad med hänsyn till dataskyddsdirektivet. Enligt motionärerna framgår av punkt 9 i ingressen till dataskyddsdirektivet att det finns möjligheter för medlemsstaterna att föreskriva förbud mot behandling av även andra kategorier av personuppgifter än de som enligt direktivet skall omfattas av förbud. Motionärerna anser att riksdagen bör avslå förslaget om att upphäva kreditupplysningslagens allmänna förbud mot behandling av uppgifter om att någon har varit föremål för åtgärder enligt socialtjänstlagen eller lagen om stöd och service till funktionshindrade.

Utskottets ställningstagande

I dataskyddsdirektivet saknas en uttrycklig regel om att direktivet utgör ett s.k. minimidirektiv, dvs. som syftar till att harmoniseringen av medlemsstaternas lagstiftning endast skall uppnå en viss miniminivå. Som dataskyddsdirektivets bestämmelser är formulerade framgår att direktivet i stället utgör ett s.k. harmoniseringsdirektiv, dvs. där harmoniseringen av medlemsstaternas

lagstiftning skall avse direktivets bestämmelser i dess helhet. Undantag från ett sådant direktivs bestämmelser är endast tillåtna om det uttryckligen framgår av direktivets bestämmelser. När det gäller behandling av känsliga personuppgifter innehåller dataskyddsdirektivet en uttömmande uppräknings av de kategorier av personuppgifter för vilka medlemsstaterna skall meddela förbud mot behandling. Uppgifter om åtgärder enligt socialtjänstlagen, lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga m.fl. lagar finns inte med i denna uppräknings. Direktivet saknar bestämmelser om att medlemsstaterna därutöver medges utrymme att förbjuda behandling av ytterligare kategorier av personuppgifter. Utskottet delar således regeringens och Lagrådets uppfattning att dataskyddsdirektivet inte torde möjliggöra att uppgifter om åtgärder enligt socialtjänstlagen och vissa andra lagar får behålla sitt nuvarande skydd enligt kreditupplysningslagen. Utskottet tillstyrker regeringens förslag när det gäller behandling av känsliga uppgifter m.m. och avstyrker motion 2000/01:Fi13.

Uppgifter om åtgärder enligt socialtjänstlagen och vissa andra lagar får i dag samlas in, lagras eller lämnas ut i kreditupplysningsverksamhet endast om Datainspektionen har medgett det. Enligt uppgift från Datainspektionen förekommer inte sådana uppgifter i kreditupplysningsverksamhet i dag. Datainspektionen har heller aldrig prövat någon begäran om medgivande till en sådan behandling. Utskottet anser att det är av stor vikt att regeringen noggrant följer upp om de ändringar i kreditupplysningslagen som nu föreslås medför att uppgifter om åtgärder enligt socialtjänstlagen och vissa andra lagar kommer att förekomma i kreditupplysningsverksamhet och därmed i kreditupplysningar. Om en sådan utveckling kan skönjas, bör man i uppföljningen noggrant bevaka att detta inte leder till otillbörliga integritetsintrång. I sådant fall måste åtgärder genast vidtas. Vid finansutskottets offentliga utfrågning den 15 februari 2001 uttalades från Regeringskansliets sida att en möjlig åtgärd är att inom EU ta initiativ för att ändra dataskyddsdirektivet i detta avseende. Enligt utskottets mening är det av stor vikt att överväganden redan nu görs av vilka åtgärder som kan och bör komma i fråga. Utskottet utgår från att en sådan uppföljning som nu framhållits sker. Något tillkännagivande till regeringen behövs enligt utskottets mening inte. Motion 2000/01:Fi12 (*yrkande 1*) avstyrks därmed.

Gallring

Gällande bestämmelser

Kreditupplysningslagen

Enligt 8 § kreditupplysningslagen får kreditupplysningar om fysiska personer som inte är näringsidkare inte innehålla uppgifter om omständigheter eller förhållanden som är av betydelse för bedömningen av en persons vederhäftighet i ekonomiskt hänseende, om tre år förflutit från utgången av det år då omständigheten inträffade eller förhållandet upphörde. Uppgifter som inte får

lämnas ut skall efter den angivna tiden gallras ut ur register som används i kreditupplysningsverksamhet. Gallring skall göras så snart det kan ske och i vart fall innan en upplysning lämnas om den som uppgiften avser.

Dataskyddsdirektivet

I artikel 6.1 e dataskyddsdirektivet sägs bl.a. att medlemsstaterna skall föreskriva att personuppgifter förvaras på ett sätt som förhindrar identifiering av den registrerade under en längre tid än vad som är nödvändigt för de ändamål för vilka uppgifterna samlades in eller för vilka de senare behandlades.

Personuppgiftslagen

Vad som föreskrivs i artikel 6.1 e) dataskyddsdirektivet har genomförts i 9 § första stycket i) personuppgiftslagen. Enligt denna bestämmelse får personuppgifter inte bevaras under längre tid än vad som är nödvändigt med hänsyn till ändamålen med behandlingen.

Propositionen

Regeringen föreslår att en allmän gallringsbestämmelse införs i kreditupplysningslagen som innebär att uppgifter om fysiska personer skall gallras när det inte längre är nödvändigt att bevara uppgifterna med hänsyn till ändamålet med registret. Den nuvarande regeln om att kreditupplysningar om privatpersoner inte får innehålla uppgifter som är äldre än tre år föreslås behållas, men ges en något annorlunda utformning.

Motionen

I motion 2000/01:Fi14 av Gunnar Hökmark m.fl. (m) anförs att tidsperioden efter det att en skuld är betald tills det att uppgiften stryks ur kronofogdemyndighets register bör kortas ned. I dag stryks uppgiften tre år efter det att skulden är betald för fysiska personer och fem år efter det att skulden är betald för juridiska personer. Detta bör ges regeringen till känna (*yrkande 3*).

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att regeringens förslag att införa en allmän gallringsbestämmelse när det gäller uppgifter om fysiska personer innebär att sådana uppgifter skall gallras när det inte längre är nödvändigt att bevara uppgiften för det ändamål som ett register används. För fysiska personer som inte är näringsidkare skall en sådan uppgift dock gallras senast när uppgiften är tre år gammal. Den föreslagna allmänna gallringsbestämmelsen innebär således att kreditupplysningsföretagen kan vara skyldiga att gallra uppgifter om sådana fysiska personer inom kortare tid än tre år. Vad som anförs i motion 2000/01:Fi14 (*yrkande 3*) synes därmed vara till viss del tillgodosett genom regeringens förslag.

Regeringens förslag om en allmän gallringsregel i kreditupplysningslagen gäller också fysiska personer som är näringsidkare. Förslaget innebär således för denna grupp en begränsning så till vida att uppgifter skall gallras när det

inte längre är nödvändigt att bevara uppgifterna med hänsyn till ändamålet med registret. Någon slutlig tidsgräns för när uppgifter senast skall gallras finns dock inte för denna grupp. Detsamma gäller uppgifter om juridiska personer. Enligt utskottets mening saknas det anledning att i detta hänseende behandla uppgifter om fysiska personer som är näringsidkare och juridiska personer på ett annat sätt än uppgifter om privatpersoner. Utskottet anser därför att det, med tillstyrkande av vad som anförs i motion 2000/01:Fi14 (*yrkande 3*), bör införas en generell gällande treårsregel. Detta bör ges regeringen till känna.

Den allmänna gallringsbestämmelsen i 8 § kreditupplysningslagen innebär enligt regeringens förslag att gallring skall ske när det inte längre är nödvändigt att bevara uppgiften med hänsyn till ändamålet med *registret*. I skälen för sitt förslag anför regeringen dock att den allmänna gallringsbestämmelsen, till skillnad från gallringsregeln i personuppgiftslagen och dataskyddsdirektivet, inte bör vara begränsad till sådana uppgifter som behandlas automatiserat eller ingår i ett manuellt register som är sökbart utifrån särskilda kriterier. Regeringen anser att bestämmelsen i stället bör omfatta alla uppgifter. Enligt utskottets mening kan regeringens förslag till lagtext emellertid ge intryck av att gallringsskyldigheten är begränsad till uppgifter i *registret*. Utskottet föreslår därför att ordet "registret" i 8 § första stycket byts ut mot ordet "behandlingen".

Information till den registrerade genom registerbesked

Gällande bestämmelser

Kreditupplysningslagen

Enligt 10 § kreditupplysningslagen har var och en rätt att mot skälig avgift hos den som bedriver kreditupplysningsverksamhet få skriftligt besked om huruvida det i verksamheten finns uppgifter lagrade om honom och, om det finns sådana uppgifter, vad de har för innehåll (registerbesked).

Dataskyddsdirektivet

I artiklarna 10 och 11 i dataskyddsdirektivet finns bestämmelser om information till den registrerade, såväl då uppgifter har samlats in från denne som från någon annan. Enligt dessa bestämmelser skall sådan information innehålla a) uppgift om den registeransvariges och dennes eventuella företrädares identitet, b) ändamålen med den behandling för vilken uppgifterna är avsedda samt c) all ytterligare information som är nödvändig för att tillförsäkra den registrerade en korrekt behandling, exempelvis information om mottagarna eller de kategorier som mottar uppgifterna.

Enligt artikel 12 a skall medlemsstaterna säkerställa att varje registrerad har rätt att från den registeransvarige utan hinder och med rimliga tidsintervall samt utan större tidsutdräkt eller kostnader få bekräftelse på om uppgifter som rör honom eller henne behandlas eller inte. Information skall också lämnas

om ändamålen med behandlingen, de berörda uppgiftskategorierna, mottagarna eller till vilka kategorier av mottagare som uppgifterna lämnas ut, vilka uppgifter som behandlas och varifrån uppgifterna kommer.

Personuppgiftslagen m.m.

I 23–26 §§ personuppgiftslagen finns bestämmelser med motsvarande innehåll som artiklarna 10–12 i dataskyddsdirektivet.

Datainspektionen får enligt 13 § personuppgiftsförordningen (1998:1191) i fråga om automatiserad behandling av personuppgifter meddela närmare föreskrifter om vilken information som skall lämnas till den registrerade och hur informationen skall lämnas.

Propositionen

Regeringen föreslår att bestämmelserna om registerbesked behålls i kreditupplysningslagen men anpassas till direktivet och personuppgiftslagen. Förslaget innebär att informationsskyldigheten ökas. Fysiska personer skall ha rätt att en gång per år få ett registerbesked gratis. Vidare skall en begäran om registerbesked som avser en fysisk person göras skriftligen och vara egenhändigt undertecknad.

I skälen för sitt förslag anför regeringen att informationsreglerna utgör en av grundvalarna för kreditupplysningslagen. Informationsskyldigheten bör enligt regeringens mening även i fortsättningen regleras i kreditupplysningslagen och inte i personuppgiftslagen. Regeringen anför att bestämmelserna i 10 § kreditupplysningslagen dock bör ändras så att de säkert uppfyller direktivets krav på informationsskyldighet. Ändringarna bör göras efter mönster av motsvarande bestämmelser i personuppgiftslagen. Enligt regeringen bör liksom i dag juridiska personer ha samma rätt till registerbesked. Skyldigheten att i registerbesked ange varifrån uppgifterna har hämtats bör enligt regeringens mening dock inte heller i fortsättningen gälla för uppgifter om juridiska personer.

Motionerna

I motion 2000/01:Fi12 av Karin Pilsäter m.fl. (fp) anføres att det är uppenbart att felaktigheter lättare kan upptäckas och rättas om det även i informationen till en juridisk person anges varifrån en uppgift hämtats. Detta skulle ge en effektivare kreditupplysning. Enligt motionärerna bör kreditupplysningslagen ändras i detta avseende. Detta bör ges regeringen till känna (*yrkande 3*).

I motion 2000/01:Fi14 av Gunnar Hökmark m.fl. (m) anføres att alla som ingår i kronofogdemyndighets register skall informeras om att så är fallet. Enligt gällande lag är det endast de som har en skuld som uppgår till minst 100 kr som erhåller information om att skuld kvarstår. Detta bör ges regeringen till känna (*yrkande 2*).

Utskottets ställningstagande

Regeringens förslag innebär att skyldigheten att lämna information i form av registerbesked anpassas till dataskyddsdirektivet. Gentemot fysiska personer innebär detta en utökad informationsskyldighet. Däremot innebär förslagen inte några ändringar när det gäller juridiska personers rätt till registerbesked enligt 10 § kreditupplysningslagen. Gällande bestämmelser innebär dock en ovillkorlig rätt för var och en att mot skälig avgift få skriftligt besked huruvida det finns uppgifter lagrade om vederbörande och, om det finns sådana uppgifter, vad de har för innehåll. Vad som anförs i motion 2000/01:Fi14 (*yrkande 2*) torde enligt utskottets mening därmed vara tillgodosett genom gällande regler. Utskottet tillstyrker regeringens förslag och avstyrker nämnda motion i aktuell del.

När det gäller vad som anförs i motion Fi12 (*yrkande 3*) om att också juridiska personer skall ha rätt att få veta varifrån uppgifter har hämtats, anser utskottet – från de synpunkter utskottet har att företräda – att det är tillräckligt att regeringen nu i enlighet med dataskyddsdirektivets bestämmelser inför en sådan rätt för fysiska personer. Motionen avstyrks därför i denna del.

Information till den registrerade i form av kreditupplysningskopia*Gällande bestämmelser**Kreditupplysningslagen*

I 11 § första stycket sägs att, när en kreditupplysning om en fysisk person lämnas ut, skall till den som avses med upplysningen samtidigt och kostnadsfritt sändas ett skriftligt meddelande om de uppgifter, omdömen och råd som upplysningen innehållit och om vem som har begärt upplysningen (kreditupplysningskopia).

Enligt andra stycket gäller detsamma kreditupplysning om handelsbolag eller kommanditbolag.

Dataskyddsdirektivet

I likhet med vad som har redovisats ovan är innehållet i artiklarna 10 och 11 i dataskyddsdirektivet av betydelse för vilken information som skall lämnas till fysiska personer i kreditupplysningskopia.

Personuppgiftslagen

I personuppgiftslagen har framför allt genom 24 och 25 §§ genomförts de bestämmelser i dataskyddsdirektivet som är av betydelse för den information som skall lämnas i samband med kreditupplysningskopia.

Propositionen

Regeringen föreslår att bestämmelserna om kreditupplysningskopia behålls i kreditupplysningslagen, men anpassas till direktivet och personuppgiftslagen. Förslaget innebär att informationsskyldigheten ökas.

I propositionen redovisar regeringen sitt förslag till en utökad informations-skyldighet för kreditupplysningsföretagen när det gäller registerbesked och kreditupplysningskopior i ett sammanhang. Skälen till de föreslagna ändringarna framgår därför av redovisningen i föregående avsnitt. När det särskilt gäller rätten till kreditupplysningskopia anför regeringen att handelsbolag och kommanditbolag bör liksom i dag ha samma rätt till kreditupplysningskopia som fysiska personer har (jfr prop. 1996/97:65 och bet. 1996/97:FiU23).

Tidigare riksdagsbehandling

Bestämmelserna om skyldighet att lämna kreditupplysningskopia i 11 § kreditupplysningslagen ändrades 1997. I enlighet med regeringens förslag (prop. 1996/97:65) infördes en rätt för alla fysiska personer – även näringsidkare och därmed jämställda personer – att få besked om vilka faktiska uppgifter som lämnats om dem, om vilka omdömen och råd som lämnats och om vem som begärt kreditupplysningen (beställaruppgift). På förslag från finansutskottet beslutade riksdagen att motsvarande rätt skall gälla också när kreditupplysningsuppgift lämnas om ett handelsbolag eller kommanditbolag (bet. 1996/97:FiU23 och 27, rskr. 274).

I samband med propositionen behandlades i riksdagen också motioner som gällde näringsidkares och juridiska personers rätt till kreditupplysningskopia och s.k. beställaruppgift. Finansutskottet konstaterade att regeringen ansåg att det med hänsyn till integritetsskyddsintressen inte fanns något behov beträffande juridiska personer att låta den omfrågade få besked om att en kreditupplysning lämnats och om innehållet i denna. Juridiska personer föreslogs inte få någon rätt till vare sig en kreditupplysningskopia eller en beställaruppgift. Utskottet anförde att en sådan ordning skulle medföra ökade kostnader för kreditupplysningsföretagen. Vidare påpekade utskottet att det också hade påtalats att en vidgad plikt var förenad med ytterligare nackdelar; bl.a. skulle färre kreditupplysningar komma att beställas och möjligheten att erbjuda kreditupplysningar via cd-rom begränsas.

Finansutskottet ansåg att det fick förutsättas att även juridiska personer kan ha ett behov av att få veta vilka kreditupplysningar som har lämnats om dem och vem som har beställt uppgifterna. Det kunde för juridiska personer lika väl som för enskilda näringsidkare vara viktigt att snabbt kunna rätta felaktiga eller missvisande uppgifter direkt hos beställaren. Detta gjorde sig enligt utskottet särskilt starkt gällande beträffande handelsbolag och kommanditbolag. Konsekvenserna av en felaktig kreditupplysning kunde i dessa fall skada inte bara bolaget utan även ägarna som privatpersoner. Finansutskottet ansåg att fördelarna för handelsbolag och kommanditbolag att ha rätt till kreditupplysningskopia och beställaruppgift var större än de negativa effekter som

kunde uppkomma. Utskottet avstyrkte därmed en motion, i den del den inte kunde anses tillgodosedd med det utskottet förordat, med yrkande om att juridiska personer skulle ha rätt till kreditupplysningskopia.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att rätten att erhålla kreditupplysningskopia och s.k. beställaruppgift vid föregående lagstiftningsärende utvidgades till att på samma sätt som för privatpersoner också gälla fysiska personer som är näringsidkare samt handelsbolag och kommanditbolag. Enligt utskottets mening har de positiva effekter som en sådan rätt skulle medföra också för övriga juridiska personer en sådan tyngd i förhållande till de eventuella nackdelar som kan uppstå, att en sådan rätt nu bör införas.

Rättelse

Gällande bestämmelser

Kreditupplysningslagen

Förekommer anledning till misstanke att en uppgift i kreditupplysning som lämnats under den senaste tolv månaders perioden eller i register som används i kreditupplysningsverksamhet är oriktig eller missvisande, skall enligt 12 § första stycket kreditupplysningslagen den som bedriver verksamheten utan dröjsmål vidta skäliga åtgärder för att utreda förhållandet.

Visar uppgiften sig vara oriktig eller missvisande, skall den enligt andra stycket, om den förekommer i register, rättas, kompletteras eller uteslutas ur registret. Har uppgiften tagits in i en kreditupplysning som lämnats på annat sätt än som avses i tryckfrihetsförordningen (TF) eller yttrandefrihetsgrundlagen (YGL), skall rättelse eller komplettering så snart det kan ske tillställas var och en som under den senaste tolv månaders perioden har fått del av uppgiften. Har uppgiften under den senaste tolv månaders perioden lämnats i periodisk skrift eller i en kreditupplysningsverksamhet som bedrivs genom återkommande offentliggöranden enligt YGL, skall rättelse eller komplettering så snart det kan ske införas i ett följande nummer av skriften eller motsvarande form av offentliggörande enligt YGL. Om uppgiften uppenbarligen saknar betydelse för bedömningen av vederbörandes vederhäftighet i ekonomiskt hänseende, gäller dock inte vad som sägs i andra stycket.

Vidare sägs i tredje stycket att om en fråga om rättelse eller liknande åtgärd har tagits upp efter framställning från den som uppgiften avser, skall denne kostnadsfritt underrättas om huruvida sådan åtgärd vidtagits.

Dataskyddsdirektivet

Enligt artikel 12 b skall medlemsstaterna säkerställa att varje registrerad har rätt att från den registeransvarige i förekommande fall få sådana uppgifter som inte behandlats i enlighet med bestämmelserna i direktivet rättade, utplånade eller blockerade, särskilt om dessa är ofullständiga eller felaktiga.

Vidare sägs i artikel 12 c att den registrerade har rätt att få genomfört att en tredje man till vilka sådana uppgifter utlämnats underrättas om varje rättelse, utplåning eller blockering som utförts i enlighet med punkt b), om detta inte visar sig vara omöjligt eller innebär en oproportionerligt stor ansträngning.

Personuppgiftslagen

I 28 § personuppgiftslagen finns bestämmelser med motsvarande innehåll som artikel 12 punkterna b) och c) i dataskyddsdirektivet.

Propositionen

Regeringen föreslår att bestämmelserna om rättelse av uppgifter skall omfatta inte endast felaktiga eller missvisande uppgifter utan även uppgifter som annars har behandlats i strid med kreditupplysningslagen.

I skälen för sitt förslag anför regeringen att bestämmelser om rättelse är så viktiga för kreditupplysningsverksamhet att de även i fortsättningen bör finnas i kreditupplysningslagen. Regeringen konstaterar att bestämmelserna i 12 § i stort sett uppfyller dataskyddsdirektivets krav. De bör dock i ett avseende anpassas till direktivet och personuppgiftslagen. Regeringen påpekar att 12 § täcker rättelse av felaktiga uppgifter men inte själva behandlingen av uppgifterna. Bestämmelserna reglerar sålunda inte frågan om hur en registrerad skall få en uppgift utplånad som i och för sig är korrekt men som ändå inte får behandlas enligt kreditupplysningslagen, t.ex. en uppgift om hälsa, medlemskap i fackförening eller någon annan uppgift som över huvud taget inte får behandlas. Enligt regeringen bör därför bestämmelserna i 12 § ändras så att de omfattar inte bara oriktiga eller missvisande uppgifter, utan i likhet med 28 § personuppgiftslagen även uppgifter som annars har behandlats i strid med lagen.

Motionen

I motion 2000/01:Fi14 av Gunnar Hökmark m.fl. (m) anför att regeringens förslag om ändring av 12 § kreditupplysningslagen är ett steg i rätt riktning, men inte tillräckligt. Motionärerna påpekar att skyldigheten att vidta rättelse inte inkluderar uppgifter som är felaktiga, men som samtidigt av kreditupplysningsföretagen anses sakna betydelse för en bedömning av vederbörandes vederhäftighet i ekonomiskt hänseende. Enligt motionärerna är det den registrerades uppfattning som skall vara avgörande. Denne har rätt att kräva att alla uppgifter skall vara riktiga och sanningsenliga. Sålunda bör samtliga felaktiga uppgifter som tagits in i en kreditupplysning rättas eller kompletteras och tillställas alla dem som under den senaste tolv månadersperioden fått del av uppgifterna, när den enskilde så önskar. Motionärerna anför att detta bör ges regeringen till känna (*yrkande 1*).

Utskottets ställningstagande

Utskottet vill framhålla att det är av väsentligt intresse för såväl enskilda som kreditgivare att den information som förmedlas i kreditupplysningar är kor-

rekt. Gällande bestämmelser innebär ett krav på kreditföretagen att, om det finns anledning att misstänka att en uppgift i kreditupplysning som lämnats under den senaste tolv månaders perioden eller i kreditupplysningsregister är oriktig eller missvisande, utan dröjsmål vidta skäliga åtgärder för att utreda förhållandet. Av förarbetena framgår att det vid tillämpningen av denna regel är likgiltigt på vad sätt misstanke om felaktighet osv. har uppstått (prop. 1973:155 s. 114). Utskottet konstaterar att gällande bestämmelser således innebär möjlighet för t.ex. den registrerade att påkalla en utredning av huruvida en uppgift är oriktig eller missvisande. Regeringens förslag innebär att detsamma skall gälla i fråga om uppgift som misstänks annars ha behandlats i strid med lagen. Visar sig uppgiften vara oriktig eller missvisande eller annars ha behandlats i strid med lagen skall den rättas, kompletteras eller uteslutas ur registret. Rättelse eller komplettering skall också tillställas var och en som under den senaste tolv månaders perioden har fått del av uppgiften. Undantaget från skyldigheten att vidta rättelse m.m. och lämna meddelande om rättelse, vilket regeringen inte föreslår någon ändring i, tar enligt förarbetena sikte på identifieringsuppgifter och liknande (a. prop. s. 114 f.). Utskottet anser att detta undantag har getts en rimlig utformning och inte innebär något avkall på kravet att kreditupplysningarna skall innehålla korrekt information. Mot denna bakgrund tillstyrker utskottet regeringens förslag i denna del och avstyrker motion 2000/01:Fi14 (*yrkande 1*).

Stockholm den 20 februari 2001

På konstitutionsutskottets vägnar

Per Unckel

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Per Unckel (m), Göran Magnusson (s), Barbro Hietala Nordlund (s), Kenneth Kvist (v), Ingvar Svensson (kd), Mats Berglind (s), Inger René (m), Kerstin Kristiansson Karlstedt (s), Kenth Högström (s), Mats Einarsson (v), Björn von der Esch (kd), Nils Fredrik Aurelius (m), Per Lager (mp), Åsa Torstensson (c), Helena Bargholtz (fp), Britt-Marie Lindkvist (s) och Per-Samuel Nisser (m).

Avvikande meningar

1. Känsliga uppgifter, m.m.

Åsa Torstensson (c) anser att konstitutionsutskottets yttrande under rubriken Känsliga uppgifter, m.m. bort ha följande lydelse:

Utskottet gör, i enlighet med vad som anförs motion 2000/01:Fi13, bedömningen att punkt 9 i ingressen till dataskyddsdirektivet innebär en möjlighet för medlemsstaterna att föreskriva förbud mot behandling av också andra kategorier av personuppgifter än de som enligt direktivet skall omfattas av sådant förbud. Enligt utskottets mening utgör direktivets bestämmelser således inget hinder mot att behålla det nu gällande förbudet mot behandling av uppgifter om att någon har varit föremål för åtgärder enligt socialtjänstlagen eller lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade. För att enskilda människors integritetsskydd inte skall försvagas bör detta förbud behållas. Utskottet avstyrker därför, med bifall till motion 2000/01:Fi13, regeringens förslag i denna del. Förslaget till ändringar i 6 § tillstyrks i övrigt.

2. Information till den registrerade genom registerbesked

Per Unckel, Inger René, Nils Fredrik Aurelius och Per-Samuel Nisser (alla m) anser att konstitutionsutskottets yttrande under rubriken Information till den registrerade genom registerbesked som på s. 14 börjar med ”Regeringens förslag” och slutar med ”aktuell del” bort ha följande lydelse:

Utskottet konstaterar att gällande bestämmelser visserligen innebär en rätt för samtliga registrerade att mot skälig avgift få s.k. registerbesked. Regeringens förslag om att utöka informationsskyldigheten till att omfatta också en rätt att en gång per år få ett registerbesked gratis gäller dock endast fysiska personer. Enligt utskottets mening bör en sådan rätt också omfatta juridiska personer. Detta bör ges regeringen till känna. Utskottet tillstyrker således vad som anförs i motion 2000/01:Fi14 (*yrkande 2*).

3. Information till den registrerade genom registerbesked

Helena Bargholtz (fp) anser att konstitutionsutskottets yttrande under rubriken Information till den registrerade genom registerbesked som på s. 14 börjar med ”När det” och slutar med ”denna del” bort ha följande lydelse:

När det gäller vad som anförs i motion Fi12 (*yrkande 3*) om att också juridiska personer skall ha rätt att få veta varifrån uppgifter har hämtats vill utskottet framhålla att en sådan rätt, förutom att motverka att felaktiga eller

missvisande uppgifter leder till skada för de registrerade, också skulle kunna bidra till en mer effektiv kreditupplysningsverksamhet. Enligt utskottets mening bör därför juridiska personer också ha en sådan rätt. Detta bör, med tillstyrkande av nämnda motion, ges regeringen till känna.

4. Information till den registrerade i form av kreditupplysningskopia

Kenneth Kvist och Mats Einarsson (båda v) anser att konstitutionsutskottets yttrande under rubriken Information till den registrerade i form av kreditupplysningskopia bort ha följande lydelse:

Till skillnad från vad som enligt 9 § kreditupplysningslagen gäller kreditupplysningar om privatpersoner, ställer lagen inte upp något krav på att det skall finnas legitima skäl vid beställning av kreditupplysningar om näringsidkare. Om rätten att få kreditupplysningskopia med s.k. beställaruppgift utsträcks till att gälla samtliga juridiska personer, finns enligt utskottets mening en risk för att detta medför att den som har ett legitimt intresse av att såväl begära kreditupplysning som att vara anonym i fortsättningen inte kommer att begära kreditupplysning. Rätten att erhålla kreditupplysning med s.k. beställaruppgift bör därför inte utvidgas i förhållande till vad som gäller i dag.

Innehållsförteckning

Till finansutskottet	1
Utskottet	1
Propositionens huvudsakliga innehåll	1
Nuvarande reglering av kreditupplysningsverksamhet	2
Tillåten uppgift i kreditupplysning	3
Gällande bestämmelser	3
Den nu aktuella propositionen	4
Motionerna	4
Proposition 2000/01:33 om behandling av personuppgifter inom skatt, tull och exekution	5
Utskottets ställningstagande	6
Känsliga uppgifter m.m.	7
Bakgrund	7
Propositionen	8
Motionerna	9
Utskottets ställningstagande	9
Gallring	10
Gällande bestämmelser	10
Propositionen	11
Motionen	11
Utskottets ställningstagande	11
Information till den registrerade genom registerbesked	12
Gällande bestämmelser	12
Propositionen	13
Motionerna	13
Utskottets ställningstagande	14
Information till den registrerade i form av kreditupplysningskopia	14
Gällande bestämmelser	14
Propositionen	15
Tidigare riksdagsbehandling	15
Utskottets ställningstagande	16
Rättelse	16
Gällande bestämmelser	16
Propositionen	17
Motionen	17
Utskottets ställningstagande	17
Avvikande meningar	19
1. Känsliga uppgifter, m.m.	19
2. Information till den registrerade genom registerbesked	19
3. Information till den registrerade genom registerbesked	19

4. Information till den registrerade i form av kreditupplysningskopia.....	20
---	----